

**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА**

**МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ
МЕНАџМЕНТ У СИСТЕМУ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ**

Књига предмета

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ПОЛИТИКА И СИСТЕМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
<p>Циљ предмета. Циљ наставе је упознавање студената са основама приступа јавном здрављу, развоја и успостављања традиционалних система здравствене заштите односно дисциплини здравствене политике. Студент треба да стекне увид у могућности истраживачких метода у овој области кроз интервентне и проспективне или опсервационе и ретроспективне студије тзв. агрегационих макроподатака, да би сагледао своје могућности у њиховом коришћењу у здравственом управљању (менаџменту).</p>			
<p>Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: Студент ће развити темељна знања о успостављању и изазовима јавног здравља у свету у добу глобализације; упознаће се са принципима и техникама здравствено политичких и економских анализа. Студент ће стећи вештине примењивања појединих техника попут ЦЕА (студије исплативости) или студија трошкова болести, постаће фамилијаран са начинима процењивања светског оптерећења болешћу, а на основама методологије СЗО и Пројекта Глобалне Процене Терета Болести ГБД, сазнаће природу и квантитативне односе међу водећим ризико факторима по здравље људи у данашње време и уобичајеним здравственим политикама појединих регионалних традиција у борби са истим, осамосталиће се у јавно здравственом и здравствено политичком мишљењу, развити снажан појмовни апарат и оспособити за самостално деловање и одлучивање утемељено на доказима.</p>			
Садржај предмета			
<p>Област 1. ЗДРАВСТВЕНА ПОЛИТИКА И СИСТЕМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ. Здравствена политика – циљеви, стратегије и утицај на ефикасност; Болнице и плаћање пружања болничке здравствене заштите; Владина политика и циљеви у домену јавног здравља; Национални здравствени систем; Хијерархија медицинских установа као институционални оквир здравствене заштите; Здравствени стручњаци као даваоци медицинских услуга; Квалитет здравствене заштите; Појам квалитета живота пацијента; Процес акредитације здравствених установа; Концепти превентивно и куративно оријентисане здравствене заштите/улога скрининга и дугорочне добити.</p>			
<p>Област 2. ГЛОБАЛНО ЗДРАВЉЕ. Транзиционе реформе здравства у Источној Европи по Западном моделу и појам породичног лекара; Кључни изазови јавног здравља у свету; Болести Сиромаштва и Трећи Свет; Болести Благостања (ХНБ/NCDs) и развијене земље; Пројекат Здравствене Метрике – Глобални Терет Болести (ГБД) и његови резултати и применљивост; Методологија Светске Здравствене Организације у изражавању морбидитета и морталитета (DALY, QALY...) и њени Годишњи Извештаји о Здрављу; Старење Становништва/Популације као раширена светска појава; Питање здраве исхране и експанзија Генетски Модификоване Хране на Светском тржишту.</p>			
<p>Област 3. ДИЗАЈН ИСТРАЖИВАЊА У ЈАВНОМ ЗДРАВЉУ. Дизајн истраживања у јавном здрављу; Рад са базама података и јавним репозиторијумима; Модели неких кључних извора података у сфери глобалног здравља – OECD Health, WHO NFA-DB, UN извори; Узорковање-општи принципи формирања узорка; Статистичка обрада података-избор теста; Квалитативне методе истраживања у јавном здрављу; Примењени принципи израде дизајна истраживања; Етика у науци, Питања Добре Клиничке и Добре Праксе у Истраживању, Етички Комитети, Етика у објављивању научних резултата; Хијерархија научних доказа - Систематски прегледи и мета-анализе; Медицина заснована на доказима (EBM) и њене примене у клиничким и јавно здравственим студијама.</p>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. М. Јаковљевић, и др., Здравствена Економија са Фармакоекономијом за студенте Медицинских Наука, ISBN 978-86-7760-082-2, Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, 2014. 2. A. E. Birn, Y. Pillay, T. H. Holtz, Textbook of Global Health, 4th Edition, Oxford University Press, 2017. 3. J. Maddock, Public Health-Methodology, Environmental and Systems Issues, InTech, 2012. 4. M. Lovett-Scott, F. Prather, Global Health Systems: Comparing Strategies for Delivering Health Systems 1st Edition, ISBN-13: 978-1449618995 ISBN-10: 1449618995. 5. A. E. Birn, Y. Pillay, T. H. Holtz, Textbook of International Health: Global Health in a Dynamic World 3rd Edition by ISBN-13: 978-0195300277 ISBN-10: 0195300270. 			
Број часова активне наставе: 75		Теоријска настава: 45	
		Практична настава: 30 (ДОН)	
Методe извођења наставе			
Предавања и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
поена		поена	
активност у току предавања		писмени испит	
30		70	

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: БАЗИЧНЕ ВЕШТИНЕ У ИНФОРМАТИЦИ			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Овладавање знањима и вештинама прикупљања медицинских података, анализе, интерпретације и доношења закључака, као и генерисања, преноса, чувања и коришћења информација у циљу решавања здравствених проблема. Упознавања основа информационих и комунационих технологија.			
Исход предмета. <i>Знања и вештине које ће студент стећи:</i> Стицање знања и вештина у коришћењу информационих и комуникационих технологија у процесу доношења одлука у здравственом информационом систему. Основе оперативног система Windows. Самостално коришћење MS Office програмског пакета.			
Садржај предмета			
ОБЛАСТ 1. МЕДИЦИНСКИ ПОДАЦИ. Типови медицинских података. Употреба медицинских података. Прикупљање, чување, и коришћење података. Базе података и базе знања. Улога информационих технологија у дисеминацији медицинског знања. Електронски картон пацијента.			
ОБЛАСТ 2. ИНФОРМАЦИОНЕ И КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (ИКТ). Преглед компјутерског хардвера и софтвера. Компјутерски системи и њихова употреба. Врсте софтвера. Рачунарске мреже. Заштита података и уређаја. Злонамерни програми. Еколошки (греен ИТ) и здравствени аспекти коришћења ИКТ. Ергономија. Концепти веб претраживања. Информације на интернету. Концепти комуникације. Коришћење е-маила.			
ОБЛАСТ 3. WINDOWS и MICROSOFT OFFICE. Основе оперативног система Windows. Основе Word-а. Креирање докумената. Форматирање. Објекти. Обједињавање поште (маил мерге). Основе Excel-а. Ћелије. Управљање радним листовима. Формуле и функције. Форматирање. Графикони. Основе Power Point-а. Припрема презентација. Текст. Графикони. Графички објекти.			
Препоручена литература			
1. Н. Здравковић, Информатичке методе у биомедицинским истраживањима, Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, 2011.			
2. F. Leiner, W. Gaus, R. Naux, P. Knaup-Gregori, Medical Data Management: A Practical Guide (Health Informatics), Springer, 2003.			
3. S. Mueller's, Upgrading and Repairing PCs, 21st Edition, Pearson Education, 2013.			
4. J. Preppernau, J. Cox, Microsoft Windows 7 корак по корак, СЕТ, Београд, 2010.			
5. J. Walkenbach, H. Tyson, F. Wempfen, C. Prague, M. Groh, P. Aitken, L. Bucki, Microsoft Office 2007 Библија, Микро Књига, Београд, 2015.			
Број часова активне наставе: 60		Предавања: 30	
Практична настава: 30			
Методe извођења наставе			
Предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току наставе	20	писмени испит	50
практична настава	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: КВАНТИТАТИВНЕ МЕТОДЕ ЗА ЗДРАВСТВЕНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
<p>Циљ предмета. Упознавање студената са математичким и статистичким техникама, као и моделима анализе података ради процене вредности и претпоставки, као и подршке менаџерским одлукама у здравственом сектору. Упознавање са применом квантитативних метода, са посебним фокусом на политику здравствене заштите и управљању.</p>			
<p>Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: Стицање знања и вештина коришћења статистичких анализа за управљање перформансама и за процену здравствених услуга и програма. Знати да прикажу поверење у способност коришћења квантитативних информација за доношење одлука. Реконструисаће административне проблеме у истраживачка питања. Процениће како карактеристике дескриптивне статистике могу утицати на доношење одлука. Знаће да изабере и примене одговарајуће статистичке тестове. Повезаће резултате хипотеза теста са номиналним подацима у ситуације доношења одлука "реалног живота". Стећи ће способност за заједнички рад у тимском окружењу.</p>			
Садржај предмета			
<p>ОБЛАСТ 1: ОСНОВИ СТАТИСТИКЕ. Врсте података. Расподеле учесталости. Мере централне тенденције. Мере дисперзије. Графикони. Парето графикони. Нормална расподела. Интервали поверења. Расподела узорка средине. Хи-квадрат тест. Монте Карло метод. Анализа варијансе. Линеарна регресија. Тестирање хипотезе за разлику између средина. Тестирање хипотезе за разлику између пропорција. Регресиона анализа. Вишеструка регресија.</p>			
<p>ОБЛАСТ 2: КВАНТИТАТИВНИ МЕТОДИ. Упознавање са квантитативним методама доношења одлука у управљању здравственом заштитом. Кораци у процесу прогнозирања. Процес доношење одлука у здравственим установама: идентификација проблема и његове природе, спецификација циљева и критеријума одлуке, развој алтернатива, анализа и поређење алтернатива, избор најбољих алтернатива, имплементација избора, контролисање и праћење резултата. Методи локације: трошкови-профит-запремина анализа, методе оцењивања фактора, методе са више атрибута и метод центар гравитације. Реинжењеринг.</p>			
Препоручена литература			
<ol style="list-style-type: none"> Н. Здравковић, Статистичке методе у биомедицинским истраживањима, Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, 2011. Y. Ozcan, Quantitative Methods in Health Care Management: Techniques and Applications, 2nd edition, 2009. J. Pallant, SPSS: приручник за преживљавање, превод 3. издања, Микро Књига, Београд, 2009. 			
Број часова активне наставе: 75		Предавања: 45	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току наставе	20	писмени испит	50
практична настава	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: МЕНАЏМЕНТ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА И ВЕШТИНЕ КОМУНИЦИРАЊА			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
<p>Циљ предмета. Овладати делотворним надзором људских потенцијала (HR - <i>Human Resources</i>). Научити основне принципе распоређивања и ефикасне употребе људских потенцијала сагласно планирању и моделу организације. Усвојити основне принципе здравог мотивисања и повећања задовољства HR-а. Приказати различите менаџерске и лидерске стилове. Овладати моделом руковођења у правцу постизања циљева. Разумети и препознати основне елементе процеса људског комуницирања. Идентификовати и постати свестан сопственог начина комуникације са другим људима и унапредити га у различитим контекстима. Научити како организација и професионална улога могу утицати на људске односе у здравственој пракси. Унапредити усредсређивање на потребе наших клијената и пацијената. Како здравствени менаџер бити отворенији и мотивисанији за размену културалних искустава у мултикултуралном окружењу. Разумети процесе који утичу на везе између организације и окружења усредсређивањем на комплетно функционисање екстерних комуникација здравствене организације. Утврдити различите процесе екстерних комуникација: финансијске, снабдевачке, институционалне, спонзорске, партнерске. Дефинисати основне елементе социјалног маркетинга упоредо са могућностима примене у програмима здравствених сервиса.</p>			
<p>Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: На крају наставе овог предмета студент ће бити у стању да: развија личне вештине као и вештине стварања тима и лидерства као и да унапређује сопствене вештине комуницирања.</p>			
Садржај предмета			
<p>ОБЛАСТ 1: Основна правила селекције радника. Принципи стварања и унапређивања тима (<i>team building</i>). Стварне и процењене потребе. Оријентација и распоређивање новозапослених. Анализа и описи теорија и стилова лидерства. Теорије мотивације. Принципи управљања организацијом према циљевима (<i>MbO - Management by Objectives</i>). Трансформисање проблема у циљеве. Евалуацију <i>pro et contra MbO</i>. Системи за обуку и континуирану едукацију здравствених радника. Евалуација <i>pro et contra</i> променама. Управљање културалним променама. Принципи организационе културе. Оптимизација процеса управљања вертикалним и хоризонталним мрежама.</p>			
<p>ОБЛАСТ 2: Основни елементи процеса људског комуницирања. Идентификовање и унапређивање сопственог начина комуникације са у различитим контекстима. Увежбавање различитих врста и начина комуникације.</p>			
<p>ОБЛАСТ 3: Процеси који утичу на везе унутар организације и окружења. Комплетно функционисање екстерних комуникација здравствене организације: финансијске, снабдевачке, институционалне, спонзорске, партнерске, медијске. Социјални маркетинг у програмима здравствених сервиса.</p>			
Препоручена литература			
<ol style="list-style-type: none"> В. Јањић, М. Петровић, Вештина комуникације у здравству, Факултет медицинских наука, Крагујевац, 2017. J. Coyle-Shapiro, K. Hoque, I. Kessler, A. Pepper, R. Richardson and L. Walker. Human resource management, University of London, 2013. 			
Број часова активне наставе: 90		Предавања: 45	Практична настава: 45 (ДОН)
Методe извођења наставе			
Предавања и вежбе (PBL)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току наставе	20	Усмени испит	50
семинар	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ФИНАНСИЈСКИ МЕНАѢМЕНТ У СИСТЕМУ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Студенти треба да усвоје основна знања о концепту финансирања у систему здравствене заштите и стекну вештине неопходне за мобилизацију, акумулацију и прераспodelу новца у циљу задовољења здравствених потреба становника.			
Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: Очекивана знања и вештине студената су усвојена знања о питањима везаним за одговорност, контролу и евалуацију учинка активности здравствених служби. Студенти ће бити оспособљени за јасно разумевање употребе и праксе менаџерског рачуноводства у планирању и контроли активности здравствене службе; за припремање и интерпретацију низа финансијских извештаја у вези са одговорношћу, трошковима, доношењем одлука и буџетском контролом. Такође, усвојиће и методе евалуације различитих приступа финансирања капиталних трошкова и научити да критички евалуирају и примењују технике инвестиционих процена релевантних за здравствене установе.			
Садржај предмета			
ОБЛАСТ 1: Модели финансирања здравствене заштите, извори финансирања и начини плаћања пружаоцима здравствених услуга за њихов рад. Методе потпуне финансијске евалуације: финансијско извештавање, рачуноводство трошкова, евиденцију прихода и биланса стања.			
ОБЛАСТ 2: Системи контроле и тумачења финансијских извештаја. Основна знања о трошковима са аспекта: понашања везано за трошкове; анализе трошкова, као и односа између трошкова и цене здравствених услуга; трошкови у мерењу учинка; фиксни и флексибилни буџети; потенцијална корист од буџетирања заснованог на активностима. Основе инвестирања пројеката, извори финансирања, и анализа исплативости при управљању пројектима.			
Препоручена литература			
1. P. Mary: <i>Healthcare finance and financial management</i> , DEStech Publications Inc, 2014.			
2. M. Nowicki: <i>Introduction to the Financial Management of Healthcare Organizations</i> , 7th edition, Health Administration Press, 2017.			
Број часова активне наставе: 75	Предавања: 45	Практична настава: 30 (ДОН)	
Методе извођења наставе			
Предавања и вежбе (PBL)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току наставе	30	Усмени испит	70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ЕКОНОМИЈА У ЗДРАВСТВУ			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
<p>Циљ предмета. Циљ наставе је упознавање студената са основама процене здравствених технологија (НТА – Health Technology Assessment) као кардиналног методолошког приступа у процени исплативости и ефективности медицинских процедура. Студент треба да стекне увид у могућности истраживачких метода у овој области и да се упозна са широким наслеђем интердисциплинарних здравствених наука да би сагледао своје могућности у њиховом коришћењу у пракси здравственог управљања (менаџменту) и расподели ресурса.</p>			
<p>Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: Студент ће развити појмовни апарат и критички начин мишљења заснован на традицији здравствене економије и сродних интердисциплинарних наука; упознаће се са принципима и техникама здравствено економских анализа и управљања. Студент ће стећи вештине примењивања појединих техника попут ЦЕА (студије исплативости) или студија трошкова болести, постаће фамилијаран са начинима обављања процене здравствених технологија (ХТА) у различитим земљама и моделима организације националних агенција за ХТА у Европи и шире.</p>			
Садржај предмета			
<p>ОБЛАСТ 1. ЗДРАВСТВЕНА ЕКОНОМИЈА. Процена Здравствених Технологија (ХТА) и њен историјски развој и савремени значај; Здравствена економија – историјат и теоретске основе; Корени раста расхода/трошкова пружања медицинских услуга и дугорочне болничке и кућне неге; Основни принципи тржишне економије примењени на здравствени сектор; Посебности тржишта здравствених услуга; Грађанство као потрошачки слој и тражња за здрављем ; Питање приуштивости и једнакости приступа здравственој заштити; Нужност примене економских критеријума расподеле ресурса у здравству; Концепт дељења ризика и настанак здравственог осигурања; Значај здравља популације за економску продуктивност друштва и одрживи развој; Финансијери здравствене заштите – Бизмарк, Бевериџ, Семашко и мешани модели финансирања; Национални здравствени рачун као концепт Светске здравствене организације (ННА); Животни циклус лека „од идеје до тржишта“; Политика цена у фармацеутском сектору, рефундација и приступ тржишту.</p>			
<p>ОБЛАСТ 2. ПРОЦЕНА ЗДРАВСТВЕНИХ ТЕХНОЛОГИЈА. Дизајн истраживања у сфери здравствене економије / ХТА; Рад са базама података и јавним репозиторијумима; Модели неких кључних извора података у овој области – IНАНТА, КОСCHRANE и сродни извори; Хијерархија научних доказа - Систематски прегледи и мета-анализе; Медицина заснована на доказима (ЕВМ) и њене примене у клиничким и јавно здравственим студијама; ХТА методолошки приступи и варијетети форми националних ХТА агенција.</p>			
Препоручена литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. М. Јаковљевић, и др., Здравствена Економија са Фармакоекономијом за студенте Медицинских Наука, ISBN 978-86-7760-082-2, Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, 2014. 2. D. Jackson, Healthcare Economics, 1st Edition, Scion Publishing, 2012. 3. L. Annemans, Health Economics for Non-Economists: An Introduction to the Concepts, Methods and Pitfalls of Health Economic Evaluations, Academia Press Scientific Publishers, 2008. 4. ML. Berger, K. Bingefors, EC. Hedblom, CL Pashos, GW. Torrance, Health Care Cost, Quality, and Outcomes: ISPOR Book of Terms, Lawrenceville, NJ: ISPOR, 2003. 			
Број часова активне наставе 75		Предавања: 45	Практична настава: 30 (ДОН)
Методe извођења наставе			
Предавања и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Поена	Завршни испит
активност у току предавања		20	писмени испит
семинар		20	60

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ЕВАЛУАЦИЈА И ПЛАНИРАЊЕ ЗДРАВСТВЕНИХ СЕРВИСА			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
<p>Циљ предмета. Омогућити студентима да науче основе евалуације и планирања здравствених сервиса. Програмом су обухваћене следеће области: евалуација здравствених сервиса и планирање здравствених сервиса. Циљ предмета је оријентација професионалаца у евалуационим процесима, оспособљавање менаџера да критички процењују различите факторе који исходе из и који утичу на ове процесе, да управљају факторима и развију евалуациони план.</p>			
<p>Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: дефинисање евалуације и формулацији евалуационих питања; развијање дизајна евалуационог истраживања; развијање оквира за узорковање и испитивање могућност генералисања, екстерне валидности и трансферабилности; различити квалитети метода процене у евалуирању сервиса; основне квантитативне и квалитативне методе прикупљања података; ограничења, предрасуде и проблеми који се могу сусрести током евалуације; развијање плана евалуације; критичко преиспитивање евалуационих извештаја; основе планирања здравствених сервиса; формулисање евалуационих питања и плана; одређивање општих и специфичних циљева; развијање индикатора за сваки појединачни специфични циљ; детерминација евалуационих модела; одабир техника за прикупљање података (квалитативне и квантитативне); сажимање претходних информација у циљ-индикатор-податак-матрикс; припрема активности-имплементација плана и предлога ресурса; скицирање плана дисеминације и коришћења евалуационог процеса и резултата; утврђивање могућих ограничења и препрека у евалуацији; приказивање, прерађивање и израда завршног евалуационог плана; планирање здравствених сервиса</p>			
Садржај предмета			
<p>ОБЛАСТ 1. БАЗИЧНИ ПРИНЦИПИ ЕВАЛУАЦИЈЕ. Дефиниције, типови евалуације, сврха, корист, програм, опис, ефекти, активности, ресурси, контекст, утицај, околности, окружења, евалуациона питања, евалуациони план, циљеви (општи и специфични).</p>			
<p>ОБЛАСТ 2. ЕВАЛУАЦИОНИ МОДЕЛИ. Идентификација, дизајн, квалитет метода за процену евалуације.</p>			
<p>ОБЛАСТ 3. УЗОРКОВАЊЕ, ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА И АНАЛИЗА. Узорак, узорковање, развијање индикатора, прикупљање података, план анализе.</p>			
<p>ОБЛАСТ 4. АКТИВНОСТИ И ПЛАНИРАЊЕ ЗДРАВСТВЕНИХ СЕРВИСА. Активности евалуације, имплементација плана, предлог ресурса, ограничења, израда завршног евалуационог плана.</p>			
Препоручена литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. R. Detels, M. Gulliford, Q. A. Karim, and C. C. Tan, Oxford Textbook of Public Health, 6th Edition, Oxford University Press, 2015. 2. WHO. Integrated health services: what and why?, 2008. 3. http://www.who.int/management/strengthen/en/ 4. Access to health services in the European Union, European Commission, European Union, 2016 			
Број часова активне наставе: 75		Предавања: 45	
Практична настава: 30 (ДОН)			
Методe извођења наставе			
Предавања и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
семинар	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНО ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
<p>Циљ предмета. Циљ је да се успостави потребу за коришћењем информационих система у здравству на бази науке и технологије и њихове примене у пракси. Због тога ће студенти бити припремљени: да користи информације у јавној здравственој пракси, са посебним нагласком на систематски приступ у управљању информацијама јавног здравља; да користе информационе и комуникационе технологије у повећању њихове ефикасности и ефективности; да примене знања и правила потребна за правилно критичко решавање проблема у области здравствене политике и да могу да предвиде главне проблеме у циљу побољшања здравља и квалитета система здравствене заштите; да стекну дубље знање о законима и принципима интегрисаног информационог система у савременом радном окружењу у јавном здравственом систему.</p>			
<p>Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: Студенти који успешно савладају предмет ће бити обучени за рад на савременим информационим системима, знаће теоријску и практичну примену анализе, синтезе и других здравствених и медицинских метода са којима могу да остваре успешну реализацију циљева здравствене информационих система у смислу појачане ефикасности и свеукупне ефикасности.</p>			
<p>Садржај предмета</p> <p>ОБЛАСТ 1. КОМПЈУТЕРСКИ СИСТЕМИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА. Појам здравственог система; Здравствени информациони систем; Врсте здравствених информационих система; Здравствене информације; Примена информатике у здравству; Сигурност и заштита података у здравственом информационом систему; Принципи заштите података у ЗИС-у; Организационе мере; Стандардизација у медицинској информатици.</p> <p>ОБЛАСТ 2. ИНТЕРАКТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА. Дефинисање приоритета и развој и усвајање плана. Процена постизање плана здравствене заштите. Евалуација постизања плана здравствене заштите. Организација здравствене заштите и здравствених услуга.</p> <p>ОБЛАСТ 3. РАЗВОЈ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ЗИС. Дизајн, имплементација, евалуација и одржавање здравствених информационих система; Електронска здравствена документација; Телемедицина и мобилне технологије.</p> <p>ОБЛАСТ 4. ДИЗАЈН БАЗА ПОДАТАКА И УПИТА. Стратегије претраживања здравствених информација на интернету и онлајн базама података. Извори претраживања здравствених информација на интернету и онлајн базама података. Идентификација информационог процеса, структура података, класификације и номенклатуре, стандардизација, тајност и безбедност; Студија случаја - Дизајн база података и упита;</p> <p>ОБЛАСТ 5. ОДЛУЧИВАЊЕ ПОДРЖАНО КОРИШЋЕЊЕМ ЗИС. Студија случаја - електронска здравствена документација, примери, коришћење, евалуација; Одлучивање подржано коришћењем здравствених информационих система; Компјутерски подржано учење.</p>			
<p>Препоручена литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. V. Bommel, M. A. Musen, Handbook of medical informatics, Springer, 2002. 2. P. Degoulet, M. Fieschi, Introduction to clinical informatics, Springer, 1997. 			
Број часова активне наставе 75		Предавања: 45	Практична настава: 30 (ДОН)
Методe извођења наставе			
Предавања и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току наставе	20	писмени испит	50
семинар	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ИДЕНТИФИКОВАЊЕ, ИСТРАГА И ПРЕВЕНЦИЈА ЗЛОУПОТРЕБА И ПРЕВАРА У ЗДРАВСТВЕНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА			
Наставник:			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Оспособљавање студената за препознавање и спречавање злоупотреба и превара у здравственим организацијама. Студенти ће бити упознати са различитим приступима и моделима потребним за детекцију и сузбијање преварних и коруптивних активности.			
Исход предмета. Стицање знања и вештина за сагледавање утицаја злоупотреба и превара на пословање здравствене организације; идентификовање улоге и одговорности особља, менаџера, руководиоца, јединица за интерну ревизију у спречавању и реаговању на злоупотребе, преваре и корупцију.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Појмовно одређивање преваре и злоупотребе. Таксономија превара и злоупотреба у здравственим организацијама. Улога менаџмента у идентификовању и превенцији преварних и коруптивних радњи и други релевантни актери. Починиоци преварних радњи и злоупотреба у здравству (преваре од стране пружалаца и прималаца здравствених услуга, осигуравајућих компанија, добављача, запослених, агената; друге преваре у институционалном окружењу). Превенција преварних радњи и злоупотреба у здравственим организацијама. Улога етике у превенцији злоупотреба и превара. Спровођење истраге преварних радњи и злоупотреба у здравственим организацијама. Приступ и модели откривања превара у здравственим организацијама. Употреба савремених технологија у спречавању и откривању превара у здравственој заштити. Специфичне контроле за спречавање превара („чврсте“ и „меке“ контроле). Дефинисање и методе прања новца. Детекција и превенција прања новца у здравственим организацијама. Правни аспекти који се односе на злоупотребе, преваре, прање новца и корупцију у здравственим организацијама.			
Практична настава			
Анализа студија случаја којима се илуструју различите врсте злоупотребе, преваре, корупције и прања новца у здравственим организацијама.			
Препоручена литература			
6. I. D. Kocakoç, The Role of Artificial Intelligence in Health Care, In The Impact of Artificial Intelligence on Governance, Economics and Finance, Volume 2 (pp. 189-206). Singapore: Springer Nature Singapore, 2022.			
7. D. Smith, Fraud and Corruption: Cases and Materials, Springer Nature, 2022.			
8. J. T. Wells, N. S. Bradford, G. Geis, J. D. Gill, W. M. Kramer, J. D., Ratley, J. Robertson, Fraud examiners manual, Association of Certified Fraud Examiners, 2021.			
9. С. Николовски, С. Милојевић, Ј. Цвијић, „Преварне радње у здравству и специфичности њиховог идентификовања“, поглавље у: А. Чудан и други (група аутора), Форензичко рачуноводство, истражне радње, људски фактор и примењени алати, уредник С. Кнежевић, стр. 199-216, Факултет организационих наука, Београд, 2021.			
10. T. Ekin, Statistics and Health Care Fraud: How to Save Billions, Chapman & Hall, 2019.			
11. С. Е. Piper, Healthcare fraud investigation guidebook, CRC Press, 2017.			
Број часова активне наставе: 75		Теоријска настава: 45	Практична настава: 30 (ДОН)
Методe извођења наставе			
Предавања, дискусије, студије случајева, симулације, гостујућа предавања и други облици наставе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ОСНОВЕ МЕНАѢМЕНТА У ЗДРАВСТВЕНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
<p>Циљ предмета. Омогућити студентима да упознају здравствене организације и да науче основе управљања здравственим организацијама, коришћењем истраживачких метода и алата применљивих на здравствене сервисе, као и формулисати оперативне препоруке и применити корективне акције за идентификовани проблем. Предмет покрива поља квантитативних и квалитативних метода које се користе у управљању здравственим сервисима и системима, са циљем да унапреде квалитет и организацију здравствених организацијама-од идентификовања проблема до имплементације његових решења. Студент ће упознати улогу управљања, организациону теорију, економију управљања, и теорију и праксу системских организационих промена унутар стратешког управљања и системског садржаја.</p>			
<p>Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: Начин контролисања трошкова. Начин управљања да би се обезбедило повећање задовољства пацијената. Идентификација одговарајућих студија и најделотворнијих алата. Дизајн упитника. Дефинисање стратешког плана управљања. Примена оперативних препорука и корективних акција за сваки идентификовани проблем. Фискална и друга ограничења.</p>			
Садржај предмета			
<p>ОБЛАСТ 1. ДИЗАЈНИРАЊЕ ИСТРАЖИВАЊА. Дизајни истраживачких протокола, истраживачка питања, циљеви истраживања, студије, оруђа испитивања, упитник.</p>			
<p>ОБЛАСТ 2. УЗОРКОВАЊЕ. Узорак, величина узорка, узорковање.</p>			
<p>ОБЛАСТ 3. АНАЛИЗА И ЗАКЉУЧИВАЊЕ., план анализе, анализа прикупљених података, проширење закључивања на укупну популацију.</p>			
Препоручена литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. R. Detels, M. Gulliford, Q. A. Karim, and C. C. Tan, Oxford Textbook of Public Health, 6th Edition, Oxford University Press, 2015. 2. P. Olden, Management of Healthcare Organizations: An Introduction, 1st Edition, Health Administration Press, 2012. 			
Број часова активне наставе: 75		Предавања: 45	Практична настава: 30 (ДОН)
Методe извођења наставе			
Предавања и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Поена	Завршни испит
активност у току предавања		30	писмени испит
			Поена
			70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: МАРКЕТИНГ МЕНАѢМЕНТ И КОМУНИКАЦИЈЕ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Први циљ је да пружи студентима основна знања потребна за дефинисање, имплементацију и евалуацију стратегија и тактика маркетинга и комуникација у здравству. Други циљ је савладавање основних метода, техника и вештина позиционирања здравствених услуга на тржишту, креирања и унапређења бренд идентитета, као и унапређења корпоративне репутације.			
Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: Студенти ће стећи основна знања, вештине и способности из теорије и праксе маркетинга и комуникација у здравству, а у функцији повећања ефикасности и ефикасности пословања. Студенти ће научити како да се усмере на кориснике здравствених услуга и идентификацију њихових потреба и како системски да развијају и примењују стратегије маркетинга и комуникација у циљу изградње репутације здравствене организације.			
Садржај предмета Разумевање маркетинг менаџмента. Долажење до маркетинг сазнања. Маркетинг услуга у здравству. Сегментација тржишта здравствених услуга. Креирање и испорука вредности за корисника. Концепт задовољства корисника. Истраживање и анализа окружења за потребе креирања маркетинг стратегије. Планирање инструмената микса услуга у здравству. Примена концепта бренда у здравству. Холистички приступ управљању маркетингом. Управљање комуникацијама у здравству. Изградња идентитета, имица и репутације здравствене установе. Управљање интерним комуникацијама. Кризне комуникације. Стратегије друштвено одговорног пословања. Стратегије социјалног маркетинга. Планирање кампања усмерених на промену понашања и промоцију здравља.			
Препоручена литература			
1. Р. Kotler, К. Keller, Marketing menadžment, Data status, Beograd, 2006.			
2. J. Fortenberry, Health Care Marketing – Tools and Techniques, 3rd ed, Jones and Bartlett Publishers, 2009.			
3. J. Haimowitz, Healthcare Relationship Marketing – Strategy, Design and Measurement, Gower, 2011.			
Број часова активне наставе: 75	Предавања: 45	Практична настава: 30 (ДОН)	
Методe извођења наставе Предавања и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
семинар	20		